

I

(Jogalkotási aktusok)

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2015/1794 IRÁNYELVE

(2015. október 6.)

a 2008/94/EK, a 2009/38/EK és a 2002/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, valamint a 98/59/EK és a 2001/23/EK tanácsi irányelvnek a tengerészek tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 153. cikke (2) bekezdésének b) pontjára, összefüggésben annak 153. cikke (1) bekezdésének b) és e) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 153. cikke értelmében az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, irányelvek útján fokozatosan alkalmazandó minimumkövetelményeket fogadhat el, amelyek célja a munkafeltételeknek, valamint a munkavállalók tájékoztatásának és véleményük meghallgatásának a javítása. El kell kerülni, hogy ezek az irányelvek olyan aránytalan költségeket keletkeztessenek vagy olyan közigazgatási, pénzügyi vagy jogi korlátozásokat írjanak elő, amelyek gátolnák a fenntartható növekedés és foglalkoztatás motorját jelentő kis- és középvállalkozások alapítását és fejlődését.
- (2) A 2008/94/EK ⁽⁴⁾, a 2009/38/EK ⁽⁵⁾ és a 2002/14/EK ⁽⁶⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 98/59/EK ⁽⁷⁾ és a 2001/23/EK ⁽⁸⁾ tanácsi irányelv vagy kizár bizonyos tengerészeket a hatálya alól, vagy pedig a tagállamok számára engedélyezi, hogy a hatály alól kizárják őket.

⁽¹⁾ HL C 226., 2014.7.16., 35. o.

⁽²⁾ HL C 174., 2014.6.7., 50. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2015. július 8-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2015. szeptember 18-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/94/EK irányelve (2008. október 22.) a munkáltató fizetéseképtelensége esetén a munkavállalók védelméről (HL L 283., 2008.10.28., 36. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/38/EK irányelve (2009. május 6.) az Európai Üzemi Tanács létrehozásáról vagy a közösségi szintű vállalkozások és vállalkozáscsoportok munkavállalóinak tájékoztatását és a velük folytatott konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról (HL L 122., 2009.5.16., 28. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/14/EK irányelve (2002. március 11.) az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános keretének létrehozásáról (HL L 80., 2002.3.23., 29. o.).

⁽⁷⁾ A Tanács 98/59/EK irányelve (1998. július 20.) a csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 225., 1998.8.12., 16. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács 2001/23/EK irányelve (2001. március 12.) a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 82., 2001.3.22., 16. o.).

- (3) „Javaslatok és stratégiai célkitűzések az Európai Unió tengeri szállítási politikájának vonatkozásában a 2018-ig terjedő időszakra” című, 2009. január 21-i közleményében a Bizottság hangsúlyozta, hogy a tengerhasznosítási ágazat versenyképesebbé tétele érdekében fontos lenne létrehozni egy átfogó jogi keretet az ágazat szabályozására.
- (4) A hatály alóli kizárás fennállása és/vagy a hatály alóli kizárás bevezetésének lehetősége megakadályozhatja, hogy a tengerészek teljes körűen gyakorolhassák a tisztességes és igazságos munkafeltételekhez, valamint a tájékoztatáshoz és konzultációhoz való jogukat, illetve korlátozhatja e jogok teljes körű gyakorlását. Amennyiben a kizárások fennállását és/vagy bevezetésének lehetőségét nem indokolják objektív okok és a kizárások a tengerészekkel szemben egyenlőtlen bánásmódot eredményeznek, akkor ezen kizárásokat engedélyező rendelkezéseket hatályon kívül kell helyezni.
- (5) A jelenlegi jogi helyzet – amely részben a tengerész szakma sajátos jellegére vezethető vissza – egyenlőtlen bánásmódot eredményez az azonos kategóriába tartozó, de különböző tagállamokból származó munkavállalók között, attól függően, hogy a tagállamok alkalmazzák-e a hatályos jogszabályok által megengedett kizárásokat és opcionális kizárásokat, vagy sem. A tagállamok jelentős része egyáltalán nem, vagy pedig csak korlátozott mértékben élt az említett opcionális kizárások lehetőségével.
- (6) Az Európai Unió integrált tengerpolitikájáról szóló, 2007. október 10-i közleményében a Bizottság kifejtette, hogy az említett szakpolitika azon az egyértelmű felismerésen alapul, hogy az Európa óceánjaival és tengereivel kapcsolatos minden kérdés összefügg, valamint a kívánt eredmények eléréséhez minden tengerrel kapcsolatos politikát összefüggően kell kialakítani. A Bizottság a közleményben azt is hangsúlyozta, hogy az uniós polgárok számára növelni, illetve javítani kell a tengeri munkahelyek számát és minőségét, továbbá kiemelte, hogy javítani kell a fedélzeti munkafeltételeken, mégpedig többek között a kutatás, az oktatás, a képzés, az egészségügy és a biztonság terén eszközölt beruházások révén.
- (7) Ez az irányelv összhangban áll az Európa 2020 stratégiával és annak foglalkoztatási célkitűzéseivel, valamint az „Új készségek és munkahelyek menetrendje: Európa hozzájárulása a teljes foglalkoztatottséghez” című, 2010. november 23-i bizottsági közleményben foglalt stratégiával.
- (8) A munkahelyeket és a bruttó hozzáadott értéket tekintve az úgynevezett kék gazdaság az uniós gazdaság igen fontos részét képezi.
- (9) A Bizottság az EUMSZ 154. cikke (2) bekezdésének megfelelően uniós szinten konzultált a szociális partnerekkel az e területre vonatkozó uniós fellépés lehetséges irányáról.
- (10) A tengerhasznosítási ágazat szociális partnerei társadalmi párbeszédük keretében közös álláspontra jutottak, ami rendkívüli fontossággal bír ezen irányelv szempontjából. Az említett közös álláspont megfelelő egyensúlyt teremt egyfelől a tengerészek munkakörülményei javításának, másfelől pedig az ágazati sajátosságok megfelelő figyelembevételének a szükségessége között.
- (11) Tekintettel a tengerhasznosítási ágazat különös jellegére és az ezen irányelv által hatályon kívül helyezett kizáró rendelkezések által érintett munkavállalók sajátos munkafeltételeire, az ezen irányelv által módosított irányelvek egyes rendelkezéseit ki kell igazítani annak érdekében, hogy azok tükrözzék a szóban forgó ágazat sajátosságait.
- (12) Tekintettel az elmúlt évek technológiai fejlődésére és különösen a kommunikációs technológiák fejlődésére, a tájékoztatási és konzultációs követelményeket naprakészé kell tenni, és azokat a legcélravezetőbb módon kell alkalmazni – beleértve a távolsági kommunikáció új technológiáinak alkalmazását, valamint az internet fedélzeti elérhetőségének javítását és ésszerű fedélzeti használatának biztosítását is –, hogy ezáltal javítani lehessen ezen irányelv végrehajtását.
- (13) A tengerészek ezen irányelv hatálya alá tartozó, a tagállamok által a 2008/94/EK, a 2009/38/EK, a 2002/14/EK, a 98/59/EK és a 2001/23/EK irányelvet végrehajtó nemzeti jogszabályokban biztosított jogai nem sérülhetnek. Ezen irányelv végrehajtása nem szolgálhat indokként az egyes tagállamokban már fennálló helyzethez képest történő visszalépéshez.
- (14) A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezménye célul tűzi ki egyfelől – egészségügyi és biztonsági előírásokról, tisztességes foglalkoztatási feltételekről és szakmai képzésekről való rendelkezések révén – a tisztességes munkafeltételek és életkörülmények megteremtését a tengerészek számára, másfelől – globális alkalmazása révén – a tisztességes verseny biztosítását a hajótulajdonosok számára, valamint az egyezménynek célja továbbá az is, hogyha nem is az összes, de egyes munkavállalói jogok tekintetében

egyenlő feltételeket biztosítson nemzeti szinten, állampolgárságtól és a hajó lobogójától függetlenül. Az említett egyezmény, a 2009/13/EK ⁽¹⁾ tanácsi irányelv, valamint a 2009/16/EK ⁽²⁾ és a 2013/54/EU ⁽³⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv számos területen meghatározza a tengerészek tisztességes munkafeltételekhez való jogát, egységes jogokat és munkahelyi védelmet ír elő a tengerészek számára, és hozzájárul az egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez, az Unión belül is.

- (15) Az Uniónak törekednie kell a fedélzeti munkafeltételek és életkörülmények javítására és az innovációs potenciál kiaknázására, hogy ezáltal a tengerhasznosítási ágazat vonzóbbá válhasson az uniós tengerészek – köztük a fiatal munkavállalók – számára.
- (16) Mivel ezen irányelv célját – nevezetesen a tengerészek munkafeltételeinek, tájékoztatásának és a velük folytatott konzultációnak a javítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban, az intézkedés terjedelme és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (17) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és betartja az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapelveket, különösen a tisztességes és igazságos munkafeltételekhez való jogot, valamint a vállalkozásnál a tájékoztatáshoz és konzultációhoz való jogot. Ezt az irányelvet az említett jogokkal és alapelvekkel összhangban kell végrehajtani.
- (18) A 2008/94/EK, a 2009/38/EK, a 2002/14/EK, a 98/59/EK és a 2001/23/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2008/94/EK irányelv módosítása

A 2008/94/EK irányelv 1. cikke (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Amennyiben a nemzeti jogban alkalmazandó ilyen rendelkezés, a tagállamok továbbra is kizárhatják ezen irányelv hatálya alól a természetes személy által alkalmazott háztartási alkalmazottakat.”

2. cikk

A 2009/38/EK irányelv módosításai

A 2009/38/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (7) bekezdését el kell hagyni.
2. A 10. cikk (3) bekezdése a következő albekezdésekkel egészül ki:

„A különleges tárgyaló testületek vagy az Európai Üzemi Tanácsok olyan tagjai vagy póttagjai, akik valamely tengerjáró hajó legénységének a tagjai, jogosultak részt venni a különleges tárgyaló testület vagy az Európai Üzemi Tanács ülésein, illetve a 6. cikk (3) bekezdése alapján kialakított eljárások keretében tartott egyéb üléseken, amennyiben az említett tag vagy póttag az ülés időpontjában nem a tengeren vagy a hajózási társaság székhelye szerinti országtól eltérő ország kikötőjében tartózkodik.

⁽¹⁾ A Tanács 2009/13/EK irányelve (2009. február 16.) az Európai Közösség Hajótulajdonosainak Szövetsége (ECSA) és az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF) között létrejött, a 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezmény alapján kötött megállapodás végrehajtásáról, valamint az 1999/63/EK irányelv módosításáról (HL L 124., 2009.5.20., 30. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/16/EK irányelve (2009. április 23.) a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzésről (HL L 131., 2009.5.28., 57. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/54/EU irányelve (2013. november 20.) a 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezménynek való megfelelés és annak végrehajtása vonatkozásában a lobogó szerinti államokra háruló egyes kötelezettségekről (HL L 329., 2013.12.10., 1. o.).

Az üléseket, amennyiben lehetséges, úgy kell ütemezni, hogy az lehetővé tegye azon tagok vagy póttagok részvételét, akik valamely tengerjáró hajó legénységének a tagjai.

Azokban az esetekben, amikor a különleges tárgyaló testületek vagy az Európai Üzemi Tanácsok olyan tagjai vagy póttagjai, akik valamely tengerjáró hajó legénységének a tagjai, nem tudnak személyesen megjelenni egy ülésen, amennyiben lehetséges, mérlegelni kell az új információs és kommunikációs technológiák igénybevételének a lehetőségét.”

3. cikk

A 2002/14/EK irányelv módosítása

A 2002/14/EK irányelv 3. cikkének (3) bekezdését el kell hagyni.

4. cikk

A 98/59/EK irányelv módosításai

A 98/59/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (2) bekezdésének c) pontját el kell hagyni.
2. A 3. cikk (1) bekezdése a második albekezdés után a következő albekezdéssel egészül ki:

„Ha a tervezett csoportos létszámcsökkenés tengerjáró hajó legénységének tagjait érinti, a munkáltató értesíti azon állam illetékes hatóságát, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik.”

5. cikk

A 2001/23/EK irányelv módosítása

A 2001/23/EK irányelv 1. cikke (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Ezt az irányelvet kell alkalmazni a tengerjáró hajók olyan átruházása esetén, amely valamely vállalkozás, üzlet vagy ezek egy része (1) és (2) bekezdés szerinti átruházásának a részét képezi, feltéve, hogy a kedvezményezett a Szerződés területi hatálya alá tartozó területen található, illetve az átruházott vállalkozás, üzlet, illetve a vállalkozás vagy üzlet átruházott része továbbra is a Szerződés területi hatálya alá tartozó területen marad.

Ez az irányelv nem alkalmazandó abban az esetben, ha az átruházás tárgya kizárólag egy vagy több tengerjáró hajó.”

6. cikk

A védelem szintje

Ennek az irányelvnek a végrehajtása semmilyen körülmények között nem jelenthet alapot az ezen irányelv hatálya alá tartozó személyekre vonatkozó, a 2008/94/EK, a 2009/38/EK, a 2002/14/EK, a 98/59/EK és a 2001/23/EK irányelv hatálya alá tartozó területeken a tagállamok által már biztosított általános védelmi szint csökkentésére.

7. cikk

A Bizottság jelentése

A Bizottság a tagállamokkal és a szociális partnerekkel uniós szinten folytatott konzultációt követően 2019. október 10-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 4. és 5. cikk végrehajtásáról és alkalmazásáról.

*8. cikk***Átültetés**

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2017. október 10-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

*9. cikk***Hatálybalépés**

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

*10. cikk***Címzettek**

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2015. október 6-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

N. SCHMIT
